

Dit stappenplan laat zien welke actie school op welk moment kan ondernemen en met welke partners zij samenwerken om een leerling te helpen weer naar school te gaan. Een uitgebreide versie van de regionale afspraken vindt u op: www.rbl-hollandrijnland.nl/scholen

Situatie 1: Er is een geldige reden voor afwezigheid (bijv. ziek, medisch bezoek, schorsing/verwijdering)

Stap 1: Ga bij de eerste signalen in gesprek met de leerling en ouder(s) om de reden voor afwezigheid te begrijpen.

- › Preventief verzuimgesprek door mentor; wat is er aan de hand, wat kan school betekenen, etc. Maak afspraken en leg dit vast in het leerlingdossier.

Stap 2: Als de afwezigheid langer dan 2 weken structureel is of bij 4^e ziekmelding in 12 weken (opkomend - zorgwekkend verzuim):

- › Maak afspraken met ouder(s) en leerling om het verzuim te voorkomen of te beperken. Monitor de aanwezigheid en welbevinden. Betrek vroegtijdig het ondersteuningsteam op school. Bij vragen over opgroeien, opvoeden en/of veiligheid kan de jeugdhulpverlener op school geconsulteerd worden.
- › Vraag toestemming aan ouder(s) voor een consult bij JGZ (Jeugdgezondheidszorg). JGZ doet onderzoek naar de aard van de ziekmelding en adviseert over een plan van aanpak en belastbaarheid.
- › Bij gebrek aan toestemming of 'no show' bij JGZ, doe u een melding in het DUO verzuimloket (vermoeden van ongeoorloofd verzuim) en stel ouder(s) en leerling op de hoogte.

Stap 3: Als het verzuim aanhoudt en de leerling meer dan 4 weken, 50% - 100% geoorloofd afwezig is (risicoleerling of thuiszitter):

- › Meld bij Bureau Leerrecht. Neem hiervoor (telefonisch) contact op met de consultant leerrecht verbonden aan uw school. Bespreek met leerling en ouders hoe en met wie u informatie deelt.
- › Organiseer (multidisciplinair) casusoverleg (met ouders/leerling). Wat zijn de belemmerende en beschermde factoren. Bepaal welke interventies er nodig zijn. Stel een (integraal) plan van aanpak op voor terug-/toeleiding naar passend onderwijsprogramma. Wijs een regiehouder aan.
- › Voer het plan van aanpak uit en monitor de aanwezigheid en welbevinden.
- › Indien er sprake is van stagnatie in het proces, een gebrek aan doelen of een regiehouder kan RBL procesregie nemen.

Situatie 2: Er is geen geldige reden voor de afwezigheid (spijbelen, verwijtbare afwezigheid)

Stap 1: Ga in gesprek met de leerling en ouder(s) om de reden voor afwezigheid te begrijpen en pas het verzuimprotocol toe.

Stap 2: Als het verzuim 16 uur binnen 4 weken overschrijdt:

- › Meld dit binnen 5 dagen in het verzuimloket van DUO (wettelijk verplicht). Leerplicht zal ouder(s) en leerling aanspreken en u informeren.

Stap 3: Als het verzuim aanhoudt en de leerling langer dan 4 weken meer dan 50% ongeoorloofd afwezig is:

- › Meld dit in het verzuimloket als 'langdurig relatief verzuim' (LRV). Bureau Leerrecht onderneemt actie.

School is verantwoordelijk voor de ononderbroken leerlijn van een leerling. Bij langdurig verzuim stelt de school altijd een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Als er een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg nodig is, kan dit via de stappen van integraal arrangeren georganiseerd worden. De afspraken worden vastgelegd in het OPP. Bij "maatwerk in onderwijstijd" moet de school instemming vragen aan de inspectie via het Internet Schooldossier. Zie keuzehulp: <https://isd.owinsp.nl/isd4/#/public/keuzehulp-onderwijstijd>

Onze ambitie:

- › Geen enkel kind in onze regio langer dan drie maanden zonder passend en gestart aanbod van onderwijs en/of hulp.

Onze aanpak:

- › We richten ons vooral op het verhogen van de aanwezigheid van leerlingen, goede relaties en een stimulerende schoolklimaat (niv. 1).
- › Binnen elke school is men zich concreet bewust van de cruciale rol en kracht van de leerling, de ouders en hun omgeving. Contact houden met school en klasgenoten bij afwezigheid is essentieel.
- › We voorkomen schoolafwezigheid door middel van zorgvuldige registratie, een tijdige signalering en een preventieve en proactieve (evidence-based) aanpak. We geven leerlingen extra aandacht bij voor hen spannende (overgangs)momenten.
- › Elke school beschrijft haar aanpak, taken/verantwoordelijkheden en de afspraken met externe partijen en publiceert dit in de schoolgids / website.

Onze samenwerking:

- › Scholen, Bureau Leerrecht, Voorleider1/Wijkteam/Jeugdteam en Samenwerkingsverband werken actief samen in het ondersteuningsteam van school, om een integrale aanpak te realiseren. Die is licht waar mogelijk en zwaarder waar nodig.
- › We maken daarbij gebruik van elkaars kennis en expertise en bevorderen die.

Onze registratie:

- › Er is op elke school een aanwezigheidsregistratie en een systematische monitoring en verslaglegging.
- › De school meldt risicoleerlingen en thuiszitters bij Bureau Leerrecht, zodat er een sluitende registratie is t.b.v. individuele schoollijsten voor bespreking en monitoring en een regionaal beeld.
- › RBL bevrageet de scholen periodiek op hun risicoleerlingen en thuiszitters
- › RBL deelt maandelijks een geanonimiseerd overzicht met het Samenwerkingsverband.
- › School meldt een leerling alleen bij het Samenwerkingsverband (via Onderwijs Transparant) als er een adviesvraag is voor het Loket Passend Onderwijs, voortkomend uit het casusoverleg.

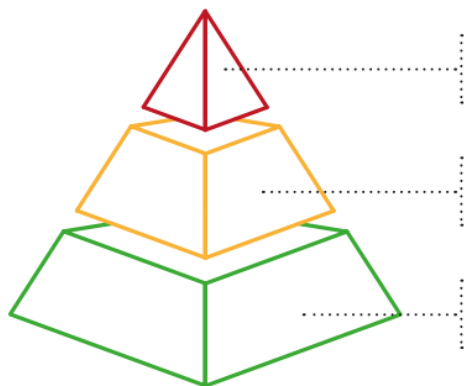
Onze monitoring en evaluatie:

- › School monitort de aanwezigheid van alle leerlingen.
- › School analyseert elk kwartaal de schoolverzuimgegevens om signalen en trends te ontdekken. Daarbij helpt het MD-MTSS-model.
- › Er is op elke school periodiek overleg met het ondersteuningsteam (incl. Bureau Leerrecht en Samenwerkingsverband, geïnitieerd door school. Doel: monitoring status en acties rond risicoleerlingen.
- › Jaarlijks wordt de effectiviteit van het verzuimbeleid door de school geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Multi-Dimensional Multi-Tiered System of Support (MD-MTSS)

Het MD-MTSS-model (zie afbeelding) beschrijft een kader om de aanwezigheid op school te bevorderen en helpt bij de (data geïnformeerde) afweging van interventies om (langdurig) schoolverzuim adequaat aan te pakken. Het model omvat het gehele continuüm aan ondersteuning, waaronder preventie, screening, (groepsgerichte) interventies en individueel maatwerk.

Structureel en langdurig verzuim (niv. 3)

Doel: niet meer dan 5% zit in deze groep

Opkomend of kort verzuim (niv. 2)

Doel: niet meer dan 15% zit in deze groep

Komt (bijna) altijd naar school (niv. 1)

Doel: meer dan 80% zit in deze groep

Toelichting interventies in de piramide;

Niveau drie, de kleine top laag, betreft de intensieve en integrale maatwerkinterventies voor leerlingen met langdurig verzuim en complexere problemen (risicoleerlingen en thuiszitters).

In het **tweede niveau** richt de school zich samen met ouders en leerling op het inzetten van steun en het wegnemen van de oorzaken van het verzuim. Alle acties zijn gericht op het terugdringen van dit schoolverzuim.

Het **onderste niveau** gaat over het schoolklimaat en (basis)ondersteuning om alle leerlingen te stimuleren naar school te gaan en focust op het snel signaleren en aanpakken van problemen.

Kearney, Christopher & Graczyk, Patricia. (2014). A Response to Intervention Model to Promote School Attendance and Decrease School Absenteeism. Child & Youth Care Forum, 43. 10.1007/s10566-013-9222-1.

14 Wegwijzers

Deze wegwijzers ondersteunen ontwikkeling en uitvoering van interventies bij langdurig schoolverzuim (niv. 3).

1. Bied een integrale aanpak met de jongere, ouders en school
2. Krijg zicht op het integratief beeld
3. Investeer in jouw beschikbaarheid en de kwaliteit van het contact met de jongere en ouders
4. Bevorder de bereidwilligheid en betrokkenheid van de jongere en ouders
5. Creëer een veilige omgeving
6. Steek niet hoog in bij de start
7. Zorg voor ritme en structuur
8. Verbreed de onderwijsmogelijkheden en pas onderwijstaken aan
9. Faciliteer sociaal contact met lot- en leeftijdgenoten
10. Creëer beweging
11. Werk samen als onderwijs en hulpverlening
12. Specificeer de werkwijze
13. Stel een toegewijd team samen van professionals met kennis en ervaring
14. Zorg voor voldoende middelen om de interventie uit te voeren

Heyne, D. A., & Brouwer-Borghuis, M. (2022). Wegwijzers voor interventies bij schoolweigeren, vanuit de visie van betrokkenen.